

2025-2026 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
MERKEZ ORTAOKULU SEÇMELİ YAPAY ZEKÂ UYGULAMALARI DERSİ
GÜNLÜK DERS PLANI

DERS : Yapay Zekâ Uygulamaları

SINIF : 7. Sınıf (7D ve 7E)

ÜNİTE ADI : YZU.1.3. Yapay Zekâ ve Etik

KONU : YZU.1.3.1. Büyük Veri (Big Data) Kavramının Önemi

DERS SAATİ: 2 ders saati (40+40 dk)

TARİH : 24-28 Kasım 2025 – **11. Hafta**

KAZANIMLAR: YZU.1.3.1.1. Yapay zekâ uygulamalarında büyük veri kavramının önemini fark eder.

ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ: Tartışma, Beyin Fırtınası, Soru-Cevap, Tanımlama, Sunuş.

KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ VE MATERYALLER: Akıllı tahta, internet bağlantısı, Büyük Veri'nin 5 V'sini gösteren şema, günlük telefon kullanım istatistikleri.

BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR: 24 Kasım Öğretmenler Günü

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME: Kavram Haritası (Büyük Veri'nin Bileşenleri), Kontrol Listesi.

DERS AKIŞI (80 DAKİKA)

1. Ders Saati (40 dk) - Büyük Veri (Big Data) Kavramının Tanımı

Giriş (10 dk):

- **Yoklama ve Motivasyon (24 Kasım):** Hızlı yoklama alınır. 24 Kasım Öğretmenler Günü kutlanır. Öğrencilere "Bir öğretmenin dersi kişiselleştirmesi için öğrencileri hakkında hangi bilgilere ihtiyacı vardır?" sorusuyla, bilginin (verinin) önemine giriş yapılır.
- **Kazanım Duyurulması:** YZ'nin neden Büyük Veriye ihtiyaç duyduğunu ve bu verinin ne anlama geldiğini öğreneceğimiz belirtilir.

Geliştirme (25 dk):

- **YZ'nin Yakıtı:** YZ'nin, arabaya benzediği, arabanın benzinsiz çalışmadığı gibi YZ'nin de verisiz öğrenemeyeceği vurgulanır. Büyük Veri'nin YZ'nin yakıt deposu olduğu açıklanır.
- **Büyük Veri'nin 5 V'si:** Büyük Veri'nin özellikleri (Hacim, Hız, Çeşitlilik, Doğruluk, Değer) basitçe açıklanır.
 - **Hacim (Volume):** Sadece GB değil, terabayt/petabaytlarca bilgi olması.
 - **Hız (Velocity):** Verinin saniyeler içinde (anlık olarak) üretilmesi (Sosyal medya paylaşımları).
 - **Çeşitlilik (Variety):** Verinin metin, fotoğraf, video, ses, konum gibi farklı formatlarda olması.

- **Etkinlik: "Bir Dakikada Ne Kadar Veri Üretiyoruz?":** Öğrencilerin telefon veya bilgisayarlarında bir dakikada yaptıkları işlemler (Instagram kaydırma, mesaj gönderme, video izleme) saydıkları, Büyük Veri'nin 'Hacim' ve 'Hız' boyutları somutlaştırılır.

Kapanış (5 dk):

- **Tahta Özeti:** Tahtaya "Büyük Veri = YZ'nin Yakıtı" yazılır ve 3 temel V (Hacim, Hız, Çeşitlilik) maddeler halinde yazdırılır.

2. Ders Saati (40 dk) - Büyük Veri'nin Önemi ve Etik Temelleri

Giriş (10 dk):

- **Kavram Haritası:** Tahtaya basit bir "Büyük Veri" kavram haritası çizilir. Öğrencilerden, verinin hangi cihazlar/kaynaklar (Telefon, Kamera, Akıllı Saat vb.) tarafından üretildiğini bularak haritayı tamamlamaları istenir.

Geliştirme (25 dk):

- **Neden Büyük Veri Önemlidir? (YZU.1.3.1.1)**
 - **Öngörü Sağlama:** YZ, Büyük Veri sayesinde gelecekte ne olacağını (hava durumu, salgın riski, hisse senedi fiyatları) tahmin edebilir.
 - **Kişiselleştirme:** Netflix veya Spotify'nın kişisel tercihleri analiz ederek öneri yapabilmesi, tamamen Büyük Veri sayesinde olur.
 - **Hata Ayıklama:** Fabrikalardaki sensör verileri, makine bozulmadan önce YZ'ye sinyal verir.
- **Tartışma: Etik Kapısı (Gizlilik ve Kontrol):** Büyük Veri'nin etik boyutu ilk kez tartışmaya açılır.
 - **Soru:** "Sizce bir uygulama, telefonunuzdaki konum bilgisini veya mesajlaşmalarınızı izinsiz kullanırsa bu doğru mudur? Neden?"
 - **Önemli Vurgu:** YZ'nin bu kadar çok veriye sahip olması, **gizlilik (mahremiyet)** ve **kontrol** sorunlarını beraberinde getirir. Bu, gelecek haftaların (Etik ve Güvenlik) temelini oluşturur.

Uygulama ve Değerlendirme (5 dk):

- **Soru-Cevap:** Öğrencilerden, Büyük Veri'nin YZ için önemini (yakıt, öngörü, kişiselleştirme) açıklayan birer cümle kurmaları istenir.
- **Değerlendirme:** Öğretmen, öğrencilerin Büyük Veri ve YZ arasındaki bağlantıyı fark edip etmediğini kontrol eder.

Ali KARA
Bilişim Tek. Öğrt.